

Jeg tror derfor ikke, det vil være uoverkommeligt, selv om de skulde give halvanden til to Millioner Kroner aarlig til Indbetaling i en Krisefond. Det er den Slags Forsikring, som jeg tror, man kan kræve af Bankerne, paa lignende Maade som man indenfor andre Omraader maa forsikre sig i de forskellige Virksomheder.

Naar der saa tales om Indgreb i Selvstyret, vil jeg gerne dertil sige, at jo stærkere økonomisk Indsats Bankerne sætter bag deres Spareindsud, des friere Selvstyre vil de være i Stand til at bevare, jo mindre snærende Baand behøver man at omgive Bankerne med, jo friere Dispositionsret vil de kunne faa. Den største Fare for Bankernes Selvstyre kommer fra de forskellige Banksammenbrud. Naar Sparerne taber deres Penge, vil man uvilkaarlig stille større og større Krav til stærkere Statsindgreb, og disse Indgreb kan let blive af en saadan Art, at de, efterhaanden som de bliver skærpet, kvæler det frie Selvstyre indenfor vore Banker. Jeg ønsker ikke, at vi skulde komme saa langt, at disse indskrænkende Bestemmelser skulde føre os over i Statsbankvæsenet. Jeg tror, at alle, der ikke ønsker en saadan Socialisering af Bankerne, bør være med til at træffe Foranstaltninger som af mig nævnt, og den mest virksomhedsfulde Foranstaltning af denne Art er efter min Mening en økonomisk Indsats fra Bankerne selv, en Garantifond.

Derfor vil jeg gerne give denne Garantifond min bedste anbefaling med paa Vejen, dog ikke saaledes at forstaa, at jeg vil anbefale den i den Skikkelse, den har i § 21. Jeg mener, det maa bestemte slaas fast, at Fonden kun skal benyttes til Støtte for Sparerne. Og der maa tillige gennem Loven fastslaas forskellige Hovedregler for en saadan Foranstaltnings Virksomhed, saaledes at det ikke overlades til Ministeren alene at træffe de nærmere Bestemmelser. Men derom vil det sikkert være lettere at forhandle senere.

Næst efter, at jeg ønsker denne Krisefond, ønsker jeg tillige, at man i Forbindelse med den optager Spørgsmaalet om, hvorvidt man gennem Krisefonden vil være i Stand til at komme de Sparere til Hjælp, som nu har tabt Penge ved de forskellige Banksammenbrud, som vi har været Vidne til. Jeg ved jo vel, at jo længere Tid der gaar, des vanskeligere vil det blive at løse dette Spørgsmaal; men jeg maa maaske erindre om, at ved Behandlingen af det Forslag, som blev fremsat af Venstres Handelsminister Hr. Jørgen

Christensen i Samlingen 1922—23, var Forholdet indenfor Udvalget dette, at af dets 15 Medlemmer gav de 14 deres Tilslutning til selve Tanken om at komme Sparerne til Hjælp. Det, der den Gang var Uenighed om, var ikke, hvorvidt man skulde hjælpe de paagældende Sparere, men hvilken Vej man skulde gaa, og hvilke Midler man skulde anvende.

Naar der den Gang var en saadan Uenighed om Maalet, at komme disse Sparere til Hjælp, at give dem en Haandsrækning, maa jeg maaske have Lov at haabe paa, at man nu paa ny er villig til at overveje Spørgsmaalet, og at saavel Regeringen som dette høje Ting vil stille sig velvilligt til den Tanke, jeg her har fremsat om at søge at hjælpe disse Sparere gennem den foreslaede Krisefond. Jeg kunde tænke mig, at f. Eks. Bankernes Bidrag de første Aar fordobledes, og at Staten muligvis gav et lille Tilskud til Støtte for de Sparere, der hidtil har lidt Tab, men paa den Maade, at Staten fremtidig blev undtaget fra saadanne Forpligtelser, og det blev Bankernes egen Pligt at dække deres Indskydere. Jeg vilde tro, at man paa denne Maade ved forholdsvis ringe økonomiske Ofre vilde være i Stand til at række disse Sparere en saadan Haandsrækning og vise dem en saadan Erkendtlighed, som jeg mener al Opsparing fortjener. Hvis man f. Eks. satte sig det Maal at skaffe Sparere Dækning for Halvdelen af deres Tab, men ikke udover 75—80 pCt. af deres Indlaan, vilde det efter min Mening være en overkommelig Opgave for Krisefonden.

Jeg skal nævne enkelte af de Banker, som har lidt størst Tab, og som der var Tale om ved Lovforslaget om Støtte til nødstedte Sparere. Der var Haandværkerens Kreditbank her i København, hvor der, saa vidt der foreligger Oplysninger, skulde være et Tab for Sparerne paa 69 pCt. af deres Indlaan. I Kalundborg og Omegns Bank havde Sparerne et Tab paa 50 pCt. Ved Landbrugs-, Handels- og Haandværkerbanken i Køge var der et Tab paa ca. 75 pCt. Ved Djurslands Landmandsbank i Grenaa er der formentlig et Tab paa ca. 35 pCt. Hvad Hellerup Bank angaar, er der endnu en Del Retssager løbende, og det afhænger noget af disse Sagers Udfald, hvor stort Tabet bliver, men man regner i Øjeblikket med et Tab paa 15—25 pCt. For Kerteminde Banks Vedkommende regner man med et Tab paa ca. 14 pCt. Det var de Banker, der var Tale om i Samlingen 1922—23, og det samlede Tab for disse andrager, saa vidt man i Øjeblikket kan